

Обґрунтування
про внесення змін до постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332
«Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії,
у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної на період дії в
Україні воєнного стану»

Ураховуючи Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами), відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», ураховуючи протоколи нарад за участі представників Міністерства енергетики України та НКРЕКП, а також ураховуючи пропозиції учасників ринку електричної енергії, з метою стабілізації фінансового стану учасників ринку електричної енергії, НКРЕКП прийнято постанову від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» (далі – Постанова 332).

Положеннями підпункту 4 пункту 1 Постанови 332 визначено, що максимальний обсяг продажу електричної енергії учасниками ринку, зазначеними в абзаці першому цього підпункту, за двосторонніми договорами (далі - ДД), на ринку «на добу наперед» (далі - РДН), внутрішньодобовому ринку (далі - ВДР) та експорту електричної енергії на торговий день d визначається як 125 % від загального обсягу відпущеної електричної енергії за $d-3$ цього учасника ринку відповідно до наявних даних комерційного обліку в системі управління ринком на момент проведення розрахунку.

Разом з цим, НЕК «Укренерго» листами від 22.06.2022 № 01/25044 та № 01/25207 повідомлено, що впродовж квітня-травня 2022 року було акцептовано на розвантаження сумарно понад 1 300 000 МВт·год, що на 13 % більше, ніж за аналогічний період 2021 року.

При цьому, обсяг фактичного виробітку електричної енергії у 2022 року в порівнянні з 2021 роком значно зменшився.

Також при розрахунку максимального обсягу продажу електричної енергії учасниками ринку, які використовують генеруючі одиниці типу D, незалежно від наявності інших ліцензій, оператор системи передачі використовує наявні оперативні дані комерційного обліку, що можуть бути змінені постачальником послуг комерційного обліку до виставлення рахунків за небаланси та балансуючу енергію за відповідну декаду.

При цьому, відповідно до положень пункту 2.3.1 глави 2.3 розділу II та 6.1.11 глави 6.1 розділу VI Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 307, при розрахунку фінансової гарантії та розрахунку максимальних обсягів продажу використовується, зокрема значення медіанної ціни небалансу електричної енергії.

Так, НЕК «Укренерго» листом від 22 червня 2022 року № 01/25074 повідомлено, що станом на 21 травня 2022 року на ринку електричної енергії

медіанна ціна небалансу електричної енергії за попередні 30 днів перед торговим днем d сформувалась на рівні 0,03 грн/МВт·год.

Слід зазначити, що низька медіанна ціна небалансу електричної енергії створює потенційні ризики нанесення збитків АР учасниками ринку та суперечить основним концепціям функціонування ринку електричної енергії, оскільки обсяг розрахованої фінансової гарантії з урахуванням значення медіанної ціни небалансу електричної енергії на рівні 0,03 грн/МВт·год може не забезпечити виконання всіх потенційно можливих фінансових зобов'язань, що можуть виникнути в учасника ринку в результаті участі на балансуєчому ринку.

З метою уникнення зазначених потенційних ризиків, НЕК «Укренерго» запропоновано при розрахунку фінансової гарантії та максимальних обсягів продажу електричної енергії використовувати медіанну ціну небалансу електричної енергії $a_{-30}^{d, mid}(IMSP_{z,t})$, у розмірі 2 511,29 грн/ МВт·год (на рівні середньозваженої ціни негативного небалансу станом на 21 червня 2022 року за останні 30 днів).

Ураховуючи зазначене, пропонується внести зміни до Постанови № 332 в частині удосконалення положень пункту щодо визначення максимальних обсягів продажу електричної енергії учасниками ринку, які використовують генеруючі одиниці типу D, та внесення змін до принципів розрахунку фінансової гарантії.

Ураховуючи викладене вище, пропонується до розгляду та прийняття проєкт рішення НКРЕКП щодо внесення змін до постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану».

**Директор
Департаменту енергоринку**

Ю. Шармелюк

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про внесення змін до
постанови НКРЕКП від
25 лютого 2022 року № 332

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», у зв'язку з воєнним станом в Україні, введеним відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 та продовженим Указами Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022, від 18 квітня 2022 року № 259/2022 та від 17 травня 2022 року № 341/2022, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Внести до пункту 1 постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» такі зміни:

1) підпункт 4 викласти в такій редакції:

«4) для виробників електричної енергії, які використовують генеруючі одиниці типу D, незалежно від наявності інших ліцензій, максимальний обсяг продажу розраховується згідно з абзацом другим цього підпункту.

Максимальний обсяг продажу електричної енергії учасниками ринку, зазначеними в абзаці першому цього підпункту, за двосторонніми договорами (далі – ДД), на ринку «на добу наперед» (далі – РДН), внутрішньодобовому ринку (далі – ВДР) та експорту електричної енергії на торговий день d визначається як 110 % від загального обсягу відпущеної електричної енергії за d-7 цього учасника ринку відповідно до наявних даних комерційного обліку в системі управління ринком на момент проведення розрахунку.

Оператор системи передачі (далі – ОСП) розраховує та доводить до 08:00 в d-1 до відома виробників електричної енергії, які використовують генеруючі одиниці типу D, максимальні обсяги продажу за їхніми ДД на торговий день d.

У разі якщо станом на d-7 в учасника ринку відсутні дані комерційного обліку або обсяг відпуску електричної енергії згідно з даними комерційного обліку дорівнює нулю, то для розрахунку беруться останні, наявні в системі та відмінні від нуля, дані комерційного обліку щодо відпуску електричної енергії.

У разі якщо надані учасником ринку, який зазначений в абзаці першому цього підпункту, обсяги електричної енергії для реєстрації ДД з урахуванням номінованих обсягів експорту станом на 10:00 d-1 перевищують обсяги електричної енергії, розраховані ОСП, така реєстрація відхиляється після закриття воріт для реєстрації ДД.

ОСП доводить до 11:30 d-1 до відома оператора ринку (далі – ОР) максимальні обсяги продажу електричної енергії на РДН по кожному учаснику ринку, зазначеному в абзаці першому цього підпункту, виходячи з максимального обсягу продажу, розрахованого відповідно до цього підпункту, за вирахуванням обсягу електричної енергії, зареєстрованого за ДД на продаж, та номінованими обсягами експорту цим учасником ринку станом на 10:00 d-1.

Для всіх виробників, які не підпадають під дію абзацу першого цього підпункту, максимальний обсяг продажу електричної енергії на РДН на торговий день d визначається як мінімальна величина між величиною, яка доведена стороною, відповідальною за баланс, згідно з вимогами розділу II Правил ринку, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 307 (далі – Правила ринку), та величиною, яка визначається як різниця між номінальною встановленою потужністю наявного обладнання, помноженою на кількість годин у торговому дні, та зареєстрованими обсягами цього учасника ринку за ДД на продаж та експорту станом на 10:00 d-1;

2) доповнити новим підпунктом такого змісту:

«17) ОСП (у ролі АР) при розрахунку фінансової гарантії відповідно до пункту 6.1.11 глави 6.1 розділу VI Правил ринку та при розрахунку максимального обсягу продажу на РДН відповідно до пункту 2.3.1 глави 2.3 розділу II Правил ринку, використовувати значення медіанної ціни небалансу електричної енергії $d-30^{d}mid(IMSP_{z,t})$, у розмірі 2 511,29 грн/ МВт·год (на рівні середньозваженої ціни негативного небалансу станом на 21 червня 2022 року за останні 30 днів)».

2. Ця постанова набирає чинності з дня її прийняття, крім підпункту 1 пункту 1 цієї постанови, який набирає чинності з 01 липня 2022 року.

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ